

TOBB

TÜRKİYE
ODALAR VE BORSALAR
BİRLİĞİ

Tarih : 09.01.2015
Sayı : 0545/436
Konu : 25. Dönem Milletvekili Genel Seçimi

25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde milletvekili adayı olabilmek için kanun gereği çekilmesi veya görevlerinden ayrılması gerekenlerin çekilme veya görevlerinden ayrılma isteğinde bulunma tarihlerinin belirlenmesine ilişkin 6 nolu Yüksek Seçim Kurulu Kararı 06 Ocak 2015 tarihli ve 29228 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup, yazımız ekinde gönderilmektedir.

Ayrıca, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun "Adaylık için Görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. Maddesine istinaden oda ve borsalarımızın yönetim ve denetim kurullarında görev alanların görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiği, diğer organlarda görev alanların görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmalarının zorunlu olmadığına ilişkin Yüksek Seçim Kurulunun 04.10.2013 tarihli ve 404 sayılı kararı ile 02.11.2013 tarihli ve 453 sayılı kararı yazımız ekinde gönderilmektedir.

Bilgilerinizi ve ilgili organ üyelerinizin bilgilendirilmesini önemle rica ederim.

Saygılarımla,

Mustafa SARAÇÖZ
Genel Sekreter

Eki: 8 sayfa

YÜKSEK SEÇİM KURULU KARARI

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 6

- K A R A R -

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 05/01/2015 tarihli yazıda aynen; "2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun "Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. maddesinde; "Hâkimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri, kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, aday olmak isteyen belediye başkanları ve subaylar ile astsubaylar, aday olmak isteyen siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar genel ve ara seçimlerin başlangıcından bir ay önce seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadıkça adaylıklarını koyamazlar ve aday gösterilemezler." hükmü yer almaktadır.

Bu nedenle; 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde milletvekili adayı olabilmek için kanun gereği çekilmesi veya görevlerinden ayrılması gerekenlerin çekilme veya görevlerinden ayrılma isteğinde bulunma tarihlerinin belirlenmesi amacıyla gerekli Kurul kararının alınması hususu takdirlerinize arz olunur." denilmiş olmakla konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 77. maddesinin birinci fıkrasında ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 6. maddesinin birinci fıkrasında Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin dört yılda bir yapılacağı öngörülmüş; aynı Kanun'un 6. maddesinin ikinci fıkrasında ise; "Bir önceki seçimin yapıldığı tarihten itibaren dört yılın dolmasından önceki son Pazar günü oy verilir. Oy verme gününden geriye doğru hesaplanacak doksan günlük sürenin ilk günü seçimin başlangıç tarihidir." hükmüne yer verilmiştir.

Bir önceki 24. Dönem Milletvekili Genel Seçimi 12 Haziran 2011 Pazar günü yapıldığından, 25. Dönem Milletvekili Genel Seçiminin 2839 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 7 Haziran 2015 Pazar günü yapılması gerekmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 76. maddesinin son fıkrasında; hâkimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensuplarının görevlerinden çekilmedikçe aday olamayacakları ve milletvekili seçilemeyecekleri belirtilmiştir.

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun "Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. maddesinde; "Hâkimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri, kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, aday olmak isteyen belediye başkanları ve subaylar ile astsubaylar, aday olmak isteyen siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar genel ve ara seçimlerin başlangıcından bir ay önce seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadıkça adaylıklarını koyamazlar ve aday gösterilemezler." hükmüne yer verilmiş olup, bu hüküm uyarınca 7 Haziran 2015 tarihinde yapılacak milletvekili genel seçiminde;

Aday olmak isteyen;

- Hâkimler ve savcılar,
- Yüksek yargı organları mensupları,
- Yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları,
- Yükseköğretim Kurulu üyeleri,
- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri,
- Kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri,
- Belediye başkanları,
- Subaylar ile astsubaylar,
- Siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri,
- Belediye meclisi üyeleri,
- İl genel meclisi üyeleri,
- Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst

kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların seçimin başlangıç tarihinden bir ay önce görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiği sonucuna varılmıştır.

2839 sayılı Kanun'un 18. maddesinde; aday aday olabilmek için belirli bir tarihte "görevden ayrılma isteğinde bulunma" koşulu getirilmiş, bu koşulun istifa şeklinde ayrılma ile sınırlı olduğu, emeklilik suretiyle daha sonra vaki olacak ayrılmalarda bu tarihin aranmayacağı yolunda bir hükme yer verilmemiştir. Başka bir anlatımla, istifa veya emeklilik suretiyle ayrılma arasında fark aranmadan, "görevden ayrılma" biçiminde kapsayıcı bir ifade kullanılmıştır.

Bu nedenle; 2839 sayılı Kanun'un 18. maddesi kapsamına giren kamu görevlileri, siyasi parti il ve ilçe teşkilatı yöneticileri, Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları (subay ve astsubaylar) ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların 7 Haziran 2015 tarihinde yapılacak olan Milletvekili Genel Seçiminde aday olabilmeleri için, istifa veya emeklilik yoluyla ayrılanlar arasında ayırım yapılmaksızın istifa veya emeklilik dilekçelerini yukarıda öngörülen sürede vermiş olmaları gerekir. Aksi halde, öngörülen tarihten sonra emeklilik veya istifa isteminde bulunanların 7 Haziran 2015 tarihinde yapılacak seçimde aday olmalarına kanunen imkân bulunmamaktadır.

S O N U Ç:

Açıklanan nedenlerle;

1- Aday olmak isteyen;

- a) Hâkimler ve savcılar,
- b) Yüksek yargı organları mensupları,
- c) Yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları,
- d) Yükseköğretim Kurulu üyeleri,
- e) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri,
- f) Kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri,
- g) Belediye başkanları,
- h) Subaylar ile astsubaylar,
- i) Siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri,
- j) Belediye meclisi üyeleri,
- k) İl genel meclisi üyeleri,

l) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanların

en geç **10 Şubat 2015 Salı** günü saat 17.00'ye kadar 2839 sayılı Kanun'un 18. maddesi uyarınca görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiğine ve ayrıca bunlar için aynı Kanun'un 19. maddesinde yer alan görevden ayrılmaya ilişkin hükümlerin uygulanmasına,

2- Kamu görevlilerinden emeklilik dilekçesi verip aday olacakların en geç **10 Şubat 2015 Salı** gününden geçerli olmak üzere emeklilik isteğini belirten dilekçelerini en geç **10 Şubat 2015 Salı** günü saat 17.00'ye kadar vermeleri gerektiğine,

3- Karar örneğinin;

- a) Resmî Gazete'de yayımlanmasına,
- b) Siyasi parti genel başkanlıklarına gönderilmesine,
- c) Karar özeti halinde Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nda ilânına,
- d) Seçmen Kütüğü Genel Müdürlüğünce, Kurulumuzun www.ysk.gov.tr internet adresinde yayınlanmasına, 05/01/2015 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sadi GÜVEN

Başkanvekili
Turan KARAKAYA

Üye
Mehmet KÜRTÜL

Üye
Nilgün İPEK

Üye
Ünal DEMİRCİ

Üye
Ali KAYA

Üye
İbrahim ZENGİN

Üye
İlhan HANAĞASI

Üye
Zeki YIĞIT

Üye
Şakir AKTI

Üye
Ahmet TUNCAY

T.C.
Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı

Karar No : 404
Karar Tarihi : 04/10/2013

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 27/9/2013 tarihli ve 20206(022/642) yazıda; Birlikleri ve üst kuruluşu oldukları oda ve borsalar 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu uyarınca faaliyet gösterdiklerini, oda ve borsaların organları meslek komiteleri, meclis, yönetim kurulu ve disiplin kurulu, Birlikleri organları olan Genel Kurul, Oda ve Borsa Konseyleri, Yönetim Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu üyelerinden Mahalli İdareler seçimlerinde aday olacakların oda, borsa ve Birliklerindeki görevlerinden istifa edip etmeyecekleri, edecekler ise hangi organ üyelerinin istifa etmesi gerektiği hususunda açıklık bulunmadığını, Seçimlerde uygulama da birliğin sağlanması açısından konu hakkında görüş istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 76. maddesinde; Hakimler ve Savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu Üyeleri, kamu kurum ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile, yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri ve Silahlı Kuvvetler mensuplarının görevlerinden çekilmedikçe aday olamayacakları ve milletvekili seçilemeyecekleri belirtilmiştir.

Öte yandan, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanununun;

17. maddesinde; "Milletvekilleri, belediye başkanları, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeleri ile muhtarlar mahalli idareler seçimlerinde adaylıklarını koyabilmek veya aday gösterilebilmek için görevlerinden istifa etmek zorunda değildirler. Milletvekilliği, belediye başkanlığı, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliği ile muhtarlık bir şahıs uhdesinde birleşemez. Bu görevlerin birisinde bulunanlardan bir diğerine seçilenler, seçim sonuçlarının kendilerine tebliğ edildiği tarihten itibaren 15 gün içinde tercih haklarını kullanırlar. Bu süre içinde tercih haklarını kullanmayanlar seçtikleri yeni görevi reddetmiş sayılırlar." hükmü mevcuttur.

Görüreceği üzere anılan maddede, aday olabilmek için görevlerinden ayrılmak zorunda olmayan kamu görevlilerinin hangileri olduğu ayrıntılı biçimde düzenlendiği halde, istifaları zorunlu bulunan kamu görevlilerinin kimler olduğu hususunda bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının organlarında görev alan yöneticilerin adaylığı konusunda 2972 sayılı Kanun'un 36. maddesi ile atıf yapılan 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun 18. maddesinin uygulanması gerekmektedir.

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun;

"Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. maddesi; "Hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri, kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, aday olmak isteyen belediye başkanları ve subaylar ile astsubaylar, aday olmak isteyen siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar genel ve ara seçimlerin başlangıcından bir ay önce seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde görevlerinden ayrılmaya istediğinde bulunmadıkça adaylıklarını koyamazlar ve aday gösterilemezler."

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun;

4. maddesinde; "Odalar; üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, mensuplarının birbirleri ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslekî disiplin, ahlâk ve dayanışmayı korumak ve bu Kanunda yazılı hizmetler ile mevzuatla odalara verilen görevleri yerine getirmek amacıyla

kurulan, tüzel kişiliğe sahip kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarıdır."

28. maddesinin birinci fıkrasında; "Ticaret borsaları, bu Kanunda yazılı esaslar çerçevesinde borsaya dahil maddelerin alım satımı ve borsada oluşan fiyatlarının tespit, tescil ve ilanı işleriyle meşgul olmak üzere kurulan kamu tüzel kişiliğine sahip kurumlardır. "

54. maddesinin birinci fıkrasında; "Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, odalar ve borsalar arasındaki birlik ve dayanışmayı temin etmek, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, oda ve borsa mensuplarının meslek faaliyetlerini kolaylaştırmak, bunların birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere, meslek disiplinini ve ahlâkını korumak, ülkenin kalkınması, ekonominin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapmak ve bu Kanunda belirtilen hizmetleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşudur."

Aynı Kanununun 3/2/2005 tarihli, 5290 sayılı Kanununun 1. maddesiyle değişik 81. maddesinin son fıkrasında; "Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer."

hükümlerine yer verilmiştir.

Her ne kadar 5174 sayılı Kanun'un 3/2/2005 tarihli, 5290 sayılı Kanununun 1. maddesiyle değişik 81. maddesinin son fıkrasında "Milletvekili veya belediye başkanı olarak seçilenlerin oda, borsa ve birlik organlarındaki görevleri kendiliğinden sona erer." hükmü getirilmiş ise de; bu düzenleme seçim öncesi iş ve işlemlere ilişkin olmayıp, seçildikten sonra borsa ve birlik organlarındaki görevlerine geri dönemeyeceklerine ilişkindir. Zira, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının organlarında görev alan yöneticilerin adaylığı konusunda 2972 sayılı Kanun'da hüküm bulunmadığından, 2972 sayılı Kanun'un 36. maddesi ile atıf yapılan 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu'nun Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler başlıklı 18. maddesinde de "...kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar..."ın genel ve ara seçimlerin başlangıcından bir ay önce seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiği yönündeki hüküm karşısında, seçimlerde adaylık usulü konusunda hükümler içeren daha özel nitelikteki 2972 sayılı Kanuna önem ve öncelik verilmesinin zorunluluğu nedeniyle, 5174 sayılı Kanun'un 81. maddesinin son fıkrasındaki düzenlemenin dikkate alınmaması gerekir.

Açıklanan nedenlerle;

5174 sayılı Kanununun 4., 28. ve 54. maddelerinde odaların, ticaret odaları ve borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları oldukları belirtilmiş olup, 2839 sayılı Kanun'un "Adaylık için Görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. maddesinde de kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına yer verilmiş olması karşısında, 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak olan Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde aday olmak isteyen Odalar ve Ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yönetim ve denetim kurullarında görev alanların görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiği,

Ticaret odaları ve ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin diğer organlarında görev alanların görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmalarının zorunlu olmadığı,

yönünde görüş bildirilmesine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç : Açıklanan nedenlerle;

1- 5174 sayılı Kanununun 4., 28. ve 54. maddelerinde odaların, ticaret odaları ve borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları oldukları belirtilmiş olup, 2839 sayılı Kanun'un "Adaylık için Görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. maddesinde de kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına yer verilmiş olması karşısında, 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak olan Mahalli İdareler Genel Seçimlerinde aday olmak isteyen Ticaret odaları ve ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin yönetim ve denetim kurullarında görev alanların görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiği,

Ticaret odaları ve ticaret borsaları ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin diğer organlarında görev alanların görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmalarının zorunlu olmadığı,

yönünde görüş bildirilmesine,

2- Karar örneğinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine gönderilmesine,

4/10/2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sadi GÜVEN

Başkanvekili
Turan KARAKAYA

Üye
Muharrem COŞKUN

Üye
Mehmet KÜRTÜL

Üye
Nilgün İPEK

Üye
Ünal DEMİRCİ

Üye
Ali KAYA

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No : 453

- K A R A R -

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği tarafından Kurulumuz Başkanlığına gönderilen 31/10/2013 tarihli ve 22193 sayılı yazıda; Yüksek Seçim Kurulunun 4/10/2013 tarihli, 404 sayılı kararında; 30 Mart 2014 tarihinde yapılacak olan Mahalli İdareler Seçimlerinde aday olmak isteyen oda, borsa ve birliğin yönetim ve denetim kurullarında görev alanların, görevden ayrılma isteğinde bulunmaları gerektiğinin bildirildiği ancak, 27/9/2013 tarihli, 20206 sayılı yazılarında belirttikleri oda ve borsaların denetim kurulu adı altında bir organları bulunmamakla birlikte, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanununun 17. ve 39. maddelerinde oda ve borsa meclislerinin görevleri arasında denetim yetkilerinin de yer aldığını, Oda Muamelat Yönetmeliğinin 79. ve Borsa Muamelat Yönetmeliğinin 74. maddelerinde oda ve borsa meclisleri ile ilgili olarak, odalarda ve borsalarda karar ve denetim organının meclis, yürütme organının ise yönetim kurulu olduğunun belirtildiğini, bu nedenle meclis üyelerinin belediye başkanlığına aday olmaları veya belediye meclis üyeliği için aday olmaları halinde (her iki durumu da ayrı ayrı değerlendirmek suretiyle) istifa etmelerinin gerekli olup olmadığı hususunda görüş istenilmiş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun;

"Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. maddesi; "Hakimler ve savcılar, yüksek yargı organları mensupları, yüksek öğretim kurumlarındaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu üyeleri, kamu kurumu ve kuruluşlarının memur statüsündeki görevlileri ile yaptıkları hizmet bakımından işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlileri, aday olmak isteyen belediye başkanları ve subaylar ile astsubaylar, aday olmak isteyen siyasi partilerin il ve ilçe yönetim kurulu başkan ve üyeleri ile belediye meclisi üyeleri, il genel meclisi üyeleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile sendikalar, kamu bankaları ile üst birliklerin ve bunların üst kuruluşlarının ve katıldıkları teşebbüs veya ortaklıkların yönetim ve denetim kurullarında görev alanlar genel ve ara seçimlerin başlangıcından bir ay önce seçimin yenilenmesine karar verilmesi halinde yenileme kararının ilanından başlayarak yedi gün içinde görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadıkça adaylıklarını koyamazlar ve aday gösterilemezler."

5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği İle Odalar ve Borsalar Kanununun;

"Oda meclisinin görevleri" başlıklı 17. maddesinde;

- a) Oda yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyelerini seçmek.
- b) Kendi üyeleri arasından Birlik genel kurulu delegelerini seçmek.
- c) Yönetim kurulu tarafından yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak.
- d) Uyulması zorunlu meslekî kararlar almak.
- e) Çalışma alanları içindeki ticarî ve sınaî örf, adet ve teamülleri tespit ve ilân etmek.
- f) Aylık mizanı ve aktarma taleplerini incelemek ve onaylamak.
- g) Üyeleri arasında veya üyelerin yapmış oldukları sözleşmede yer alması halinde bu sözleşmelerle ilgili olarak çıkan ihtilafları çözmek üzere tahkim müesseseleri kurmak, mahkemeler tarafından istenecek hakem ve bilirkişi listelerini onaylamak.
- h) Odaya kayıtlı üyeler hakkında disiplin kurulu tarafından teklif edilecek cezaları karara bağlamak.
- i) Yıllık bütçe ve kesin hesapları onaylamak ve yönetim kurulunu ibra etmek, sorumluluğu görülenler hakkında takibat işlemlerini başlatmak.
- j) Taşınmaz mal almaya, satmaya, inşa, ifraz, tevhit ve rehin etmeye, ödünç para almaya, kamulaştırma yapmaya, okul ve derslik yapmaya, bu Kanun hükümleri çerçevesinde şirket ve vakıf kurmaya veya kurulu şirketlere ortak olmaya karar vermek.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No : 453

- 2 -

- k) Oda iç yönergesini kabul etmek ve Birliğin onayına sunmak.
l) Yönetim kurulunca odaya kayıt zorunluluğuna veya üyelerin derecelerine ilişkin olarak verilecek kararlara karşı yapılan itirazları incelemek ve kesin karara bağlamak.
m) Mesleklere ve sorunlara göre ihtisas komisyonları ve danışma kurulları kurmak.
n) Yurt içi ve yurt dışı sınaî, ticarî ve ekonomik kuruluşlara üye olmak ve kongrelerine delege göndermek.
o) Tahsili imkânsızlaşan alacakların takibinden vazgeçme veya ölen, ticareti terk eden ve odaya olan aidat borçlarını, yangın, sel, deprem ve benzeri tabii afetler gibi, iradesi dışında meydana gelen mücbir sebeplerden dolayı ödeme güçlüğü içinde olan üyelerin aidat borçlarının ve gecikme zamlarının affı ve/veya yeniden yapılandırılmaları ile oda veya üyeler adına açılacak davalar konusunda yönetim kurulundan gelen teklifleri inceleyip karara bağlamak ve gerekli gördüğünde bu yetkisini yönetim kuruluna devretmek.
p) Oda çalışmalarına veya Türk ekonomik hayatına önemli hizmetler vermiş kimselere meclisin üye tam sayısının üçte ikisinin kararıyla şeref üyeliği vermek.
r) İlgili mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek."

Aynı Kanununun "Borsa meclisinin görevleri" başlıklı 39. maddesinde;

- "a) Borsa yönetim kurulu ve disiplin kurulu üyelerini seçmek.
b) Kendi üyeleri arasından Birlik genel kurul delegelerini seçmek.
c) Yönetim kurulu tarafından yapılacak teklifleri inceleyip karara bağlamak.
d) Çalışma alanları içindeki örf, adet ve teamülleri tespit ve ilân etmek.
e) Aylık mizanı ve aktarma taleplerini incelemek ve onaylamak.
f) Borsada gerçekleştirilen işlemlerden veya üyelerin yapmış oldukları sözleşmede yer alması halinde bu sözleşmelerle ilgili olarak çıkan ihtilafları çözmekle görevli tahkim müesseseleri oluşturmak.
g) Borsa dışında yapılan işlemlerden doğabilecek ihtilafların çözümü için, mahkemeler tarafından istenecek bilirkişi listesini onaylamak.
h) Borsa üyeleri hakkında disiplin kurulu tarafından teklif edilecek cezalara karar vermek.
ı) Yıllık bütçe ve kesin hesapları onaylamak ve yönetim kurulunu ibra etmek, sorumluluğu görülenler hakkında takibat işlemlerini başlatmak.
j) Taşınmaz alımına, satımına, inşa, ifraz, tevhit ve rehnine ve ödünç para alınmasına, kamulaştırma yapılmasına ve bu Kanun hükümleri çerçevesinde şirketlere ortak olmaya karar vermek.
k) Borsa iç yönergesini kabul etmek ve Birliğin onayına sunmak.
l) Borsaya dahil maddelerden hangilerinin, daha sonra tescil ettirilmek şartıyla, borsa yerinin dışında alınıp satılabileceğini belirlemek ve bu şekilde alınıp satılacak maddelerin otuz günü geçmemek kaydıyla tescil edilmesine ilişkin süreyi belirlemek.
m) Yönetim kurulunca borsaya kayıt zorunluluğuna veya üyelerin derecelerine ilişkin olarak verilecek kararlara karşı yapılan itirazları incelemek ve kesin karara bağlamak.
n) Mesleklere ve sorunlara göre ihtisas komisyonları kurmak.
o) Yurt içi ve dışı sınaî, ticarî ve ekonomik kuruluşlara üye olmak ve kongrelerine delege göndermek.
p) Tahsili imkânsızlaşan alacakların takibinden vazgeçme veya ölen, ticareti terk eden ve borsaya olan aidat borçlarını yangın, sel, deprem ve benzeri tabii afetler gibi iradesi dışında meydana gelen mücbir sebeplerden dolayı ödeme güçlüğü içinde olan üyelerin aidat anapara ve gecikme zammı borçlarının affı ve/veya yeniden yapılandırılmaları ile borsa veya üyeler adına açılacak davalar konusunda yönetim kurulundan gelen teklifleri inceleyip karara bağlamak ve gerekli gördüğünde bu yetkisini yönetim kuruluna devretmek.

T.C.
YÜKSEK SEÇİM KURULU
Karar No : 453

- 3 -

r) Borsaya veya Türk ekonomi hayatına önemli hizmetler vermiş kimselere meclisin üye tam sayısının üçte ikisinin kararıyla şeref üyeliği vermek.
s) İlgili mevzuatla verilen diğer görevleri yerine getirmek."

Oda Muameleat Yönetmeliğinin 79. maddesinin birinci fıkrasında; "Odalarda karar ve denetim organı meclis, yürütme organı yönetim kuruludur. Meclis, soru veya meclis araştırması yoluyla denetleme yetkisini kullanır."

Borsa Muameleat Yönetmeliğinin 74. maddesinin birinci fıkrasında da; "Borsalarda karar ve denetim organı meclis, yürütme organı yönetim kuruludur. Meclis, soru veya meclis araştırması yoluyla denetleme yetkisini kullanır."

hükümlerine yer verilmiştir.

Açıklanan nedenlerle;

2839 sayılı Kanun'un "Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. maddesinde denetim kurulu üyelerinin görevden çekilmesi gerektiği belirtilmiş ise de, 5174 sayılı Kanun'un 17. ve 39. maddesi ile Oda Muameleat Yönetmeliğinin 79., Borsa Muameleat Yönetmeliğinin 74. maddesinde de açıklandığı üzere, oda ve borsa meclisleri müstakil bir denetim organı olmayıp, üyelerince meclis çalışması içerisinde denetim görevi de yerine getirildiğinden, aday aday olmak isteyen meclis üyelerinin görevden çekilmelerinin gerekmediği yönünde görüş bildirilmesine karar verilmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle;

1- 2839 sayılı Kanun'un "Adaylık için görevden çekilmesi gerekenler" başlıklı 18. maddesinde denetim kurulu üyelerinin görevden çekilmesi gerektiği belirtilmiş ise de, 5174 sayılı Kanun'un 17. ve 39. maddesi ile Oda Muameleat Yönetmeliğinin 79., Borsa Muameleat Yönetmeliğinin 74. maddesinde de açıklandığı üzere, oda ve borsa meclisleri müstakil bir denetim organı olmayıp, üyelerince meclis çalışması içerisinde denetim görevi de yerine getirildiğinden, aday aday olmak isteyen meclis üyelerinin görevden çekilmelerinin gerekmediği yönünde görüş bildirilmesine,

2- Karar örneğinin Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine gönderilmesine,

2/11/2013 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sadi GÜVEN

Başkanvekili
Turan KARAKAYA

Üye
Muharrem COŞKUN

Üye
Mehmet KÜRTÜL

Üye
Nilgün İPEK

Üye
Ünal DEMİRCİ

Üye
Ali KAYA

